

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2376

Vragen van het lid **Thieme** (PvdD) aan de ministers van Buitenlandse Zaken en voor Ontwikkelingssamenwerking over *president Karzai die verkrachting binnen het huwelijk toestaat*. (Ingezonden 2 april 2009)

1
Kent u de artikelen «Hamid Karzai signs law legalising rape in marriage» en ««Worse than the Taliban» – new law rolls back rights for Afghan women»?¹

2
Is het waar dat president Karzai een wet voorbereid die verkrachting binnen het huwelijk niet langer strafbaar stelt, de bewegingsvrijheid van vrouwen ernstig beperkt en vrouwen het recht ontzegt om een baan te zoeken zonder toestemming van hun man of om onderwijs te volgen of een dokter te bezoeken zonder toestemming van hun man?

3
Was u op de hoogte van deze ontwikkeling vóór 31 maart 2009? Zo nee, hoe kan Nederland een rol spelen in een «opbouwmissie» zonder dergelijke essentiële informatie? Zo ja, heeft u president Karzai aangesproken op deze ontwikkeling?

4
Is het waar dat de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken Hillary Clinton president Karzai wel

heeft aangesproken op dit punt? Zo ja, was zij beter geïnformeerd dan de Nederlandse regering op dit punt, of hecht ze meer belang aan de rechten van vrouwen dan de Nederlandse regering?

5
Bent u bereid consequenties te verbinden aan de invoering van deze wet, in termen van de opbouwmissie of in termen van ontwikkelingssamenwerking? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn en wijze?

6
Op welke wijze wordt steun aan de regering Karzai gelegitimeerd wanneer die regering zich op het punt van vrouwenrechten niet in positieve zin onderscheidt van de Taliban?

7
Bent u bereid de Afghaanse regering te laten weten dat schending van de rechten van vrouwen voor de Nederlandse regering onacceptabel is en niet zonder gevolgen zal kunnen blijven? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke termijn en wijze?

¹ – Telegraph, 31 maart 2009
<http://www.telegraph.co.uk/news/worldnews/asia/afghanistan/5080797/Hamid-Karzai-signs-law-legalising-rape-in-marriage.html>
– Guardian, 31 maart 2009
<http://www.guardian.co.uk/world/2009/mar/31/hamid-karzai-afghanistan-law>

Antwoord

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) en minister **Koenders** (Ontwikkelingssamenwerking) (ontvangen 16 april 2009)

1
Ja.

2
Het wetsvoorstel waaraan wordt gerefereerd is afkomstig van een groep religieuze sjiitische leiders in het Lagerhuis. Een aantal bepalingen in dit voorstel is strijdig met de internationale verdragsverplichtingen van Afghanistan, met name op het gebied van de rechten van vrouwen en kinderen. De indieners verwijzen naar de Afghaanse Grondwet die voorziet in een bijzondere juridische positie van sjiitische moslims. Hoewel het wetsvoorstel door president Karzai is ondertekend, is het nog niet gepubliceerd en in werking getreden. Mede naar aanleiding van vragen en protesten van de internationale gemeenschap heeft president Karzai op 4 april jl. opdracht gegeven het wetsvoorstel aan te houden en opnieuw kritisch te bezien.

3 t/m 7

Zoals bekend hecht de Nederlandse regering groot belang aan respect voor de rechten van de mens, waarvan vrouwenrechten een belangrijk onderdeel zijn. Nederland spreekt de Afghaanse regering regelmatig aan op de noodzaak de

mensenrechtensituatie te verbeteren en in het bijzonder de positie van vrouwen.

De voortgang van het wetsvoorstel werd gemonitord door de ambassade in Kabul, in nauwe samenwerking met internationale partners waaronder andere Europese landen en de Verenigde Naties. Gezien het onduidelijke proces van totstandkoming van de wet, was lange tijd onduidelijk wat de precieze status ervan was. Zo was onbekend of de amendementen die het parlement had ingediend waren verwerkt in de versie die door de President was getekend. Voorts ontbrak een betrouwbare vertaling.

Aan de vooravond van de Afghanistanconferentie in Den Haag heeft Minister-President Balkenende in zijn gesprek met President Karzai eens te meer het belang van naleving van de internationale mensenrechtenverplichtingen door Afghanistan benadrukt. Op 4 april heb ik voorts de Afghaanse minister van Buitenlandse Zaken Spanta op de wet aangesproken. Daarbij heb ik de toezegging verkregen dat inwerkingtreding van de wet zal worden opgeschort. Zoals hierboven aangegeven heeft President Karzai inmiddels aangekondigd dat de wet opnieuw kritisch zal worden gezien. De Afghaanse Minister van Justitie heeft bekendgemaakt dat bij deze herziening advies zal worden gevraagd aan het Afghaanse maatschappelijk middenveld, waaronder vertegenwoordigers van vrouwen- en mensenrechtenorganisaties en de sjiitische gemeenschap. Nederland zal, samen met zijn partners, de voortgang van de herziening van de wet nauwgezet blijven volgen.